

NOVA DOBA

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mni višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice lin rabvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Dva politična shoda v Celju.

Dr. Korošec si je dal nagnati od blizu in daleč polno dvorano Narodnega doma svojih somišljenikov ter jim je na neobhodni četrtek silno vneto govoril. Četa dolga pridiga je merila na volitve. Povdarjal je posebno avtonomijo. Rad bi videl, da bi njegova stranka zopet prišla na krmilo ter da bi nas s svojo nekrščansko strahovlado zopet pestila, kakor je to delal pod izdajico Šušteršičem! Bog ne daj, da bi Jugoslavija dobila tako avtonomijo! V doglednem času bi vse šlo narazen, a največ bi trpeli Slovenci, katere bi še hujše ko prej stiskala kruta nemška in laška pest!

Ko je g. dr. Korošec silno demagoško govoril o naši vojski, sem se nehote spomnil avstrijskih vojnih dajatev, ki so prišle v veljavo vsled posebnega Šušteršičevega govora. Za ta zakon, ki je Slovanom neizmerno škodil, so glasovali vsi avstrijski patrijoti in med temi je bil tudi dr. Korošec! Avstrijski, nam sovražni vojski je ta gospod vpil »gor« — in naši narodni vojski pa vpije »dol«. Čuden, res čuden je ta »jugoslovanski« bivši minister! Proti takemu rovarstvu bi se bil rad oglasil, a vedel sem, da bi me bili izbacili, kakor so storili z drugimi, ki so ugovarjali diktatoričnim besedam mogočih klerikalnih govornikov, ki ne pripoznajo svobode na zborih nobenemu, ako ne trobi v njihov rog! Kmetje, le volite klerikale — ti vam bodo obljubovali nebesa — za hrbtom se vam bodo pa smejali ter vas naprej vodili za nos! Zdromite se ter se otresite enkrat za vselej teh grdih zapeljivcev!

Gosp. dr. Božič je pa imel shod v nedeljo 8. tm. Ljudje so mi pripovedovali, da je jako lepo govoril o naših gospodarskih razmerah ter priporočal samo pametne in razsodne može v okoliški občinski odbor. Govoril pa je tudi o naši novi državi in tudi o naši slavni vojski, a ne tako kakor je rovaril dr. Korošec! Kot pravi jugoslovanski patrijot je ocenil neizmerno zasluge naših junaških srbskih bratov, povdarjal je neobhodno potrebo naše dične in slavne armade, kajti edino ta je danes porok, da se naša na novo zgrajena hiša, naša nova mila domovina ne zruši! Slavna naša vojska je tista moč, katere se bojijo naši številni smrtni sovražniki Nemci, Lahi in Madžari — in zato nas puste na miru! — Takim toplim in prepričevalnim besedam g. dr. Božiča so poslušalci pritrjevali in s tem tudi pokazali, da soglašajo z nazori, ki gredo za

tem, da se naša nova domovina ohrani, ker le v tej je za nas življenje, povsod drugod pa smrt!

Volilci! Jutri boste oddajali svoje kroglice. Iz popisane spoznate prav lahko, kje so vaši prijatelji, kje pa hinavci in zapeljivci. Izbera vam bo lahka! Volite gospodarsko stranko, ki je za naš dobrobit in za naš obstoj! B.

Središče Slovenije.*)

V »Našem Glasu« je napisal g. davčni upravitelj J. Zazula na Prevaljah strokovno sestavljeno vrsto člankov o upravi moderne države, kjer se je skazal veščaka, ki bi se smel vsaj toliko upoštevati, kakor so se upoštevali oni gospodje, ki so v enem letu dvakrat napredovali, a nimajo ničesar pokazati na zaslugah. V člankih govori tudi o upravnem središču Jugoslavije, ki naj bi bilo po mnenju g. Zazule v Sarajevu, ki je enakomerno oddaljeno od mej naše države in se torej more v enakih časih priti na različne točke državne periferije. Za dobro upravo je to dejstvo nadvse važno in Francija bi ne imela svojega Pariza, Spanija ne svojega Madrida, Italija ne svojega Rima in Nemčija ne svojega Berlina, ako bi to ne bila centralno ležeča mesta.

Iz Berlina n. pr. prideš v šestih urah v Pasavo, v Memel, na francosko in holsteinsko mejo, kar je koristno ne samo iz upravnega stališča, temveč tudi radi potovalnih stroškov, ki za vsako podjetje veliko pomenijo, posebno pa so važni za finance vsake urejene države. Zato je bilo pravilno, da se je gorimenovali članek zavzel za Sarajevo, le prav bi še bilo, da je določil tako središče tudi za Slovenijo. Ker je ta določitev načelne in politične važnosti, moramo to vrzel izpoiniti mi, zato izjavljamo, da je središče Slovenije **naše lepo Celje**.

Odkar se je zahodna meja pomaknila proti Ljubljani, se je bela Ljubljana stisnila v kot in žaluje. Nikakor jej ne jemljemo staroslavne veljave, iz upravnega stališča, kjer odločujejo stroški in čas, pa Ljubljana ni več merodajna, ker je postala preveč obmejna. Iz Ljubljane do Rakeka je nekako 30 km, iz Ljubljane v Lendavo pa šestkrat več; kako bodo hodile stranke od ondi po raznih opravkih v Ljubljano, bodisi deputacije, uradni predstojniki in še manj zasebniki. Uradnik, ki dobi dijete, četudi niso, da bi jih zavidal, še izhaja, zasebnik pa zamudi preveč časa in zapravi preveč denarja.

*) Priobčujemo članek, ne da bi soglašali z vsemi izvajanj. Op. ur.

Hud boj se je bil v letu 1865. v čitalnici proti repnemu olju in za petrolej; iz stališča štedljivosti se je izjavil odbor, da ostane pri starem, kar je rodilo med društveniki precej nevolje. Od 1865. leta naprej se opaža v čitalnici neka opozicija, ki močno narašča, na obč. zboru dne 26. dec. 1865 ni bilo niti predsednika niti podpredsednika, tajnik in blagajnik sta se zahvalila za novo izvolitev in celo Kapus je dobil od 35 oddanih glasov komaj 25!

Na obč. zboru 27. decembra 1869. I. je poleg odbora navzočih le 8 društvenikov. Med Matevžem Koželom in duhovnikom Šucem pride do burne debate.

Praznoto v zapisniku izpolni vloga preds. central. volil. odbora Tomšiča na odbor čitalnice, naj dovoli za 22. in 23. junija 1870 društvene prostore (v Tappeinerjevi hiši pri kolodvoru) za shod volilcev. Vrši se na to še ena seja, kjer se sklone, da bo občni zbor 26. dec. 1870. Udeležilo se ga je samo pet odbornikov: Kočevar, Kapus, Ripšl, Jesenko, Pozevnik!

Nato zopet nič sledu o čitalniškem življenju, zapisnikar zabeleži samo imena

V kritičnih državnih situacijah iz Ljubljane ven ni mogoče obvladati položaja, pač pa iz našega centralnega Celja.

Celje pa ne leži samo v središču sedanje jugoslov. Slovenije, temveč ima tudi ugodno zvezo: proti vzhodu do Lendave, proti zahodu do koroške meje, a v doglednem času v Kamnik, proti severu v Maribor in Radgono, proti jugu v Ljubljano in Zagreb. Te prilike ne sme prezreti vojaštvo in ne politična uprava, pa tudi trgovci in industrija je ne smejo prezreti, ker bodo iz Celja najložje razpredli svoje gospodarske niti.

Bela Ljubljana radi tega ne zapostavljamo; ostala bo naše duševno središče z razvijajočim se vseučiliščem in znatno trgovino na sever in jug, posebno ako se vpelje železnica na Reko. Upravno središče pa ostane Celje toliko časa, dokler ne dobimo Primorcev nazaj, takrat pa bo morala biti Slovenija razdeljena, ker je za eno središče prevelika in tudi predolga: od Vidma v Italiji do Lendave v Prekmurju je dolga pot, medtem ko je od Št. Vida pri Celovcu do morja velika krajša.

Tako pravilo nam je postavilo praktično, gospodarsko življenje, koje mora v prvi vrsti upoštevati država s parlamentom, ako hoče pravilno gospodariti z ljudskim denarjem, za koji je odgovorna.

Ljubljana — duševno središče na jugu, Maribor — trgovsko-obmejno središče na severu in Celje upravno središče na sredi je edino pravilna razdelitev slovenskega teritorija, za kateri seveda ne smejo odločevati plemenske razlike, temveč edinole gospodarsko-praktični momenti. Pri določevanju meje med Zagrebom in Ljubljano, med Mariborom in Varaždinom so merodajni tudi le gospodarski interesi, ne pa hrvatski ali slovenski »jeziki«, ki ju sploh več ne moremo priznavati.

Ne fraze in prazne besede — praktična dejanja bodo nam dvignila ugled in državo!
Dr. S.

Politične vesti.

Radikalci za kompromis glede državnega imena. Radikalna »Samouprava« se obširno bavi s stališčem posameznih strank glede naziva naše države in pravi med drugim: Popoinoma naravno je, da se demokrati kot centralisti zavzemajo za naziv Jugoslavija, ker bi bilo edinstvo izraženo potem tudi v imenu samem. Narodni klub bi moral biti po svojem federalističnem programu proti imenu Jugoslavija, ki predstavlja unitarizem

navzočih odbornikov na obč. zboru — in konec.

3. in 4. septembra 1871. se vrši zopet volilni shod v čitalnici, dne 25. maja 1873 pa zboruje v čitalnici poslanec dr. Vošnjak, dne 22. junija 1873. pa prepušča zopet dr. Kočevar čitalnične prostore udom pravne stranke, da se dogovarjajo zaradi volitve v državni zbor.

Dne 25. novembra 1873 pa se vrši zopet seja čitalnice; sklone se pohištvo razprodati, stanovanje opustiti, knjige in časopise vzame na dom predsednik dr. Kočevar, kamor naj odslej udje čitalnice hodijo čitat! Na 30. dec. 1873 se določi občni zbor; udeležila sta se ga samo: dr. Kočevar in Kapus.

Tako se neslavno konča spočetka tako vesela in življenjapolna I. doba Celjske čitalnice.

Po dveletnem spanju se vrši 30. dec. 1875

nekak drug ustanovni občni zbor, na katerem se je izvolil sledeči odbor:

1. dr. Kočevar;
2. dr. Jakob Pirnat, odvet. koncip.;
3. prof. Ivan Krušič;

in centralizem. Tudi Laginja in Korošec bi morala biti bolj za sedanji naziv države, ker odgovarja njihovemu stališču glede ureditve države. Mi radikalci, ki stojimo na stališču svobodne uprave, bi bili za nekako srednjo pot med obojima nazivoma in bi bili za ime: jugoslovanska kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sicer pa vprašanje imena ne igra take vloge, ker nosimo idejo edinstva v srcih. V imenu države Srbov, Hrvatov in Slovencev je upoštevana prošlost, kakor tudi želje in ambicije vseh treh plemen. Imena Srb, Hrvat in Slovenec so dovolj slavna in sveta in zato se nam jih ni treba sramovati, ampak moramo biti nanje še ponosni.

Nove napade pripravljajo Albanci — kakor poročajo iz Prizrena — proti Grški in Jugoslaviji.

Volitev v italijanski parlament se udeleže glasom sklepa strankine konference tudi socialisti. Sodi se, da izgube krog 50 mandatov.

Napad na Nittija. Dne 6. tm. zvečer so izvršili fašisti atentat na bivšega italijanskega min. predsednika Nittija v okolici Napolia. Krogle so zgrešile cilj.

Nota antante Nemčiji je napravila na nemške politične kroge uničujoč utis. Sestava nove vlade v Nemčiji je otežkočena. Nemčija je stavljena pred vprašanje, ali se uda ali pa izroči velik del države za dogleden čas vojaški oblasti zaveznikov.

V Nemčiji je nastala velika poparjenost zaradi ultimata entente. Nobena stranka si ne upa prevzveti odgovornosti, da bi ultimata sprejela.

Poljska borba za Gornjo Šlezijo. Poljaki zavzemajo kraj za krajem. Dne 6. tm. sta se udala kraja Velike Strelice in Pruski Herby. Poljski ustaši so dali antanti ultimata, v katerem groze z uničenjem vseh industrijskih podjetij, če se ne zadosti poljskim zahtevam. V ultimatu na angleškega majorja zahteva Korfianty: 1. da se drže zavezniške čete nevtoralno; 2. da se ukine obsedno stanje; 3. da se prepove razširjanje nemškega časopisja. — Dne 6. tm. se je Korfianty proglasil za predsednika vojvodine Gornje Šlezije.

Poljska zmaga v Gorah Šleziji je popolna. Vsa pokrajina do takozvane Korfiantyjeve črte je v rokah poljskih ustašev. Nemški napadi so bili z malimi izgubami za Poljake odbiti. Medzavezniška komisija je preklicala napovedani poklic ojačenj iz zapada ter se hoče pogajati s Korfiantjem. Dovoljenje, da se uporabi nemška državna bramba, je preklicano. V pruski zbornici je izjavil notranji minist.

4. prof. Zolgar;
5. not. konc. Matevž Koželj;
6. trgovec Franc Kapus;
7. učitelj Jakob Lopan;
8. davčni adjunkt Franjo Jerše;
9. Ivan Gaberšek, uradnik.

Na obč. zboru, ki se je vršil nato dne 3. januarja 1876. je bil izvoljen za predsednika g. dr. Jakob Pirnat, odvetnik kandidat v Celju, ki je predsedoval do 27. svečana 1876. leta, dokler se ni preselil v Gradec. Čitalnica se je v tej dobi nanovo oživela in si najela stanovanje pri Krušiču, v hiši, kjer je bila do prevrata slovenska gimnazija.

Do pravega reda in notranjega miru pa še ni prišlo.

Kot naslednik dr. Pirnatu je bil izvoljen za predsednika dne 21. marca 1876 Matevž Koželj, ki je predsedoval društvu do 7. maja 1877., tedaj pa je s posebnim pismom javil svoj izstop iz čitalnice in odlóžil predsedstvo.

Novo življenje celjske čitalnice, nazval jo bom tretjo dobo, pomeni prihod g. dr. Josipa Serneca, ki je počeniš z letom 1877 stopil v odbor in bil 22. dec. 1877. I.

IVAN PREKORŠEK:

Prispevki k zgodovini društvenega življenja celjskih Slovencev.

(Dalie.)

Skupno z mariborsko čitalnico se je pojožil J. 1863. temelj »Slovenski Matic«. Po prizadevanju mariborskih in celjskih rodoljubov se je poslalo v Ljubljano dr. Bneiweisu 2000 gld.

Leta 1866. se sprejmeta v čitalnico izvrstna narodnjaka drž. pravdn. namestnik Jakob Kren in odvetnik dr. August Schurbi; sin njegov je tudi danes odvetnik v Celju.

Proslava 1000 - letnice slovanskih bratov sv. Cirila in Metoda je sledila 16. maja 1868 slavnostna »beseda« v spomni polaganja temeljnega kamna češkega Narodnega gledališča v Pragi.

Za častnega uda je bil izvoljen 2. apr. 1864. konjiški dekan Jožef Rožman, ker je daroval čitalnici dve obligaciji, vsako po 100 gld.

ster Dominicus, da so Francozi v zvezi s poljskimi ustaši. Poslaniška konferenca v Parizu obžaluje in graja postopanje Poljakov in izjavlja, da nasilstva ne bodo imela upliva na njeno končno odločitev. Boji v Gornji Šleziji divjajo medtem naprej.

Mariborske novice.

Iz uredništva »Straže« izstopil je duhovnik dr. L. Lenard, ker se ni strinjal z njeno prostaško pisavo in s klerikalno protidržavno gonjo.

Kavarno Meran, ki je bila dozda še gnezdo najhujše nemškutarije, je kupila gospa Marija Plut in jo prevzame 15. tm.

Ptujske novice.

Županska volitev v Ptuj se je vršila 6. tm. Pri prvem in drugem glasovanju je vsaka stranka glasovala za svojega kandidata in so dobili: demokrat dr. M. Senčar 7, nar. socialc Šerona 6, soc. demokrat Losinsček 11 glasov. Pri ožji volitvi so nar. socialci in klerikalci oddali prazne glasovnice in je bil na ta način izvoljen socialni demokrat, znani nemškutar in Ornigov prijatelj Losinsček, ki je bil še nedavno obsojen, ker je proval Slovence z »Windische Hunde«. Demokratska stranka je zaradi formalne napake pri sklicanju prve seje vložila priziv. O zadevi še nismo spregovorili zadnje besede.

Umrla je v Ptuj 4. tm. gospa Leopoldina Gregorič roj Čeh, vdova po posojilniškem tajniku, umrla 1. 1903, enem najboljših narodnih delavcev v prejšnjih časih, zlasti velikem prijatelju mladine.

Celjske novice.

Stavbišče za Dijaški dom v bližini Sokolskega doma je Dij. kuhinja kot lastnica prodala g. Diehlu za visok znesek, ki se naloži kot fond za gradnjo Dijaškega doma v večji bližini gimnazijskega plosolja.

Demagoški celjski kaplan Krošelj je imel v nedeljo na Ostrožnem »volilno shod, na katerem je bilo dve tretjini poslušalcev — žensk. No pa to že on ve, zakaj in nas dalje ne briga. Prezreti pa ne moremo grde plemenske hujskarije, ki jo je uganjal kaplan Krošelj, ko je dejal, da naj le voli gospodarsko stranko, kdor hoče, da nas bodo Srbi še bolj tlačili in da bomo še večje davke plačevali. Tudi je nesramnost, če se kaplan Krošelj povzpne do trditve, da ne bo dobil odveze, kdor voli gospodarsko stranko. Značilna je končno Krošljeva izjava, da so klerikalci tudi komunisti. Le tako naprej, kaplan Krošelj, plačilo v obliki mastne fare ne izostane. Oj le naprej . . .

2000 ljudi — pravijo klerikalni listi — je bilo na Koroščevem shodu v Celju. Hvala klerikalcem, da so nam dvorano Narodnega doma tako razširili. Sedaj se nam vsaj ob priliki raznih veselje in drugih prireditve, če nas pride skupaj 600 do 800, ne bo treba tako stiskati in drug po drugem hoditi, kakor je bilo to dozda. — Hvala torej še enkrat klerikalnim »Lemberžanom«!

V celjski Marijini cerkvi je še v cvetu grda nemškutarija. Domneva, da je to nemška cerkev, mora v javnosti enkrat za vselej pasti. To zahtevamo od vseh

izvoljen za predsednika Celjski čitalnici. Predsedoval je temu obč. zboru profesor Krušič, ki je po odstopu predsednika Koželja vodil društvo, zapisnikar pa je bil g. Ivan Likar, ki je kot najstarejši član, ki je ostal ves čas zvest čitalnici, še danes med nami.

Poleg predsednika dr. Serneca se izvolijo za podpredsednika prof. Brežnik, za blaginika prof. Žolgar in za tajnika Ivan Likar.

Naročijo se listi: Presse, Politik, Novice, Slovenski Narod, Slovenski Gospodar, Besednik, Zora, Vrtec.

Med odborniki nahajamo še dr. Kočevarja, Andreja Fekonja, Ivana Žuža, Josipa Leverja in Boštjana Kregarja.

Na izrednem obč. zboru dne 17. novembra 1878 se izvolijo za častne člane: dr. Kočevar, Davorin Trstenjak, tedaj župnik na Ponikvi in Ivan Žuža, kanonik v Laškem.

Poteklo je nekaj let, predno si je čitalnica iz prejšnjega mrtvila docela opomogla. Društveni boji in prepričanje, krat iz osebnih nasprotstev, deloma — pa tudi kot zunanji odmev notranjega dru-

funkcionarjev, ki imajo opravka s to cerkvo. Ne bomo dopuščali, da se od raznih nemškutarskih dam v Marijini cerkvi na grd način žalijo in celo s surovo telesno silo napadajo naša narodna dekleta in žene.

Cvetlični dan Splošnega slovenskega ženskega društva v Celju je imel izvanredno lep uspeh. Nabrali smo svoto 5501 K. Zahvaljujemo se vsem požrtvovalnim nabiralkam in nabiralcem, našim neumornim dijakinjam in dijakom, ki so nam s tako lepo mladostno vnemo pripomogli do zadovoljivega uspeha. Zahvaljujemo se pa tudi vsem onim, kateri so, uvidevajoč, kako velikega pomena je za naše žensko dobro slovenska knjižnica, radi prispevali deloma prav znatne svote. Splošno slov. žensko društvo bo že v najkrajšem času otvorilo svojo knjižnico. Vi pa, ki ste nam pripomogli z delom kakor z darovi k temu zaželjenemu uspehu, ste sodelovali pri dobri stvari, ki bo imela trajno vrednost.

Vabilo. Veselični odsek za veliko narodno prireditev podr. »Jugoslov. Matice« 12. junija tl. bode zboroval v torek, dne 10. tm. ob 8. uri zvečer v čitalniščem prostoru »Nar. doma«. Lepo prosimo, da se blagovole udeležiti vsi častiti odborniki in častite odbornice kakor tudi drugi pozvanci. — Podr. »Jugoslov. Matice« v Celju.

Drugi redni občni zbor trgovske zadruge »Sloga« v Celju se vrši dne 19. maja ob 2. uri in ne ob 1. uri, kakor je bilo pomotoma objavljeno v oglasu št. 53 z dne 5. tm.

Dramatično društvo iz Celja je priredilo v nedeljo 8. maja v posojilniški dvorani v Vojniku predstavo »Nebesa na zemlji«. Udeležba iz Vojnika in okolice je bila izredno lepa, igralo se je dovršeno dobro, prijatelji smeja in zabave so prišli polno na svoj račun.

Kino Gaberje. Danes v torek 10. tm. se igra še 2. epoha velike ameriške drame »Kraljica pragozdov« pod imenom »Tajni dokument«. Dne 11., 12. in 13. maja je na vrsti 3. epoha: »Peklo strahot in grozot«.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU. V četrtek, dne 12. tm. ob 20. uri se na splošno željo ponovi Cankarjeva velezbavna in zanimiva farsa v treh dejanjih: »**POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI**«. (Izven abonementa.) Premijera se je vršila pred nabito polnim gledališčem in žela izvanredno velik uspeh. — Želati je, da tudi repriza istotako napolni gledališče, ki bo nudilo vsakemu obiskovalcu velik užitek. — Pri predstavi sodeluje marljiva mestna godba. — Predprodaja vstopnic pri tvrdki Goričar in Leskošek.

Vestnik invalidov.

Splošna organizacija vojnih invalidov, poverjenišvo Celje, ima odborovo sejo v torek 10. maja ob pol 8. uri zvečer v Nar. domu. Dnevni red: 1. Poročilo tajnika; 2. poročilo o izidu obč. zbora ljubljanskega; 3. reorganizacija društva; 4. raznoterosti. Vabijo se vsi odborniki, da se zanesljivo seje udeležijo.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice«

štvenega čiščenja so pretresali društvo tudi celo prihodnje desetletje, a močna roka in železna volja predsednikova je držala društvo skupaj in ga dvigala vedno višje.

Težka izguba je zadela društvo dne 23. febr. 1883; umrl je ustanovitelj čitalnice dr. Štefan Kočevar. Društveni tajnik na štirih straneh popisuje veličasten pogreb in končuje z besedami: »Izgubili smo štajerski Slovenci enega nar. boljših mož, narod slovenski nar. zvestejšega sina.« Na grobu sta mu govorila dr. Zarnik iz Ljubljane in dr. Folnegovič iz Zagreba. Nad 50 vencev se je položilo na grob, ljudstvo je plakalo in razpipalo mnogo vencev, ker je hotel vsak »ponesti s seboj sponinek od ljubega očeta«. Pri vseh cerkvah slovenskega Štajerja se je tri dni zvonilo in na dan pogreba po vseh cerkvah molilo za rajnega. Zvečer so se zbrali tuji gostje v čitalniščih prostorih pri »Strausu«, kjer so v vznešenih besedah slavili zasluge umrlega: dr. Tavčar, Jože Lipold, prof. Stožir, prof. Krušič in drugi. (Dalje prih.)

Volitve v slovenskih občinah.

Šmarski okraj:

Šmarje-trg: SKS 66 (8), JDS 38 (4), SLS 38 (4).
Šmarje-okolica: SKS 6, JDS 1, neodvisna napr. str. 1, SLS 16.
Žusem: SKS 87 (7), združeni volilci 102 (9).
Ponikva: združeni kmetje (večina napredna) 218 (17), JSDS 84 (7).
Sv. Štefan: SKS 63 (8), SLS 64 (8).
Sladkagora: SLS 68 (9), spod. del občine (napredna) 59 (7).
Nezbiše: lista rep. kmečke stranke brez volitev (10).
Roginska gorca: SLS-lista brez volite (16).
Slivnica: SKS 128 (10), SLS 84 (6).
Sv. Ema: lista kmetov Sv. Eme (večina napredna) brez volitve (16).
Sv. Peter na M. s.: SKS 80 (9), SLS 65 (7).
Sv. Vid: lista gosp. del. skupine (kompromisna, večina napredna) brez volitve (16).
Tinsko: SLS-lista brez volitve (10).
Zibika: SKS 54 (9), SLS 43 (7).
Lemberg: SKS-lista brez volitve (10).

V celem šmarskem okraju, kjer so bili klerikalci v občinah dozda skoro povsod absolutni gospodarji, so sedaj izmed 15 občin dobili večino samo v 4 občinah.

Vranski okraj:

Grajska vas: SKS 29 (5), SLS 25 (5).
Sv. Juri ob Taboru: SKS 203 (14), SLS 142 (10).
Sv. Jeronim: SKS 38 (5), SLS 100 (11).
Vransko: SKS in JDS 62 (6), JSDS 57 (5), SLS 49 (5).
Braslovče: SKS 169 (12), SLS 167 (12).
Polzela: JDS in JSDS 89 (4), SLS 177 (12).
Marija Reka: Gosp. skupina (SKS) 45 (6), SLS 31 (4).
Prekopa: Brez volitev SKS-lista.
Gomilsko: SKS 39 (6), JSDS 32 (4), SLS 42 (6).

Izmed 9 občin vranskega okraja so dobili klerikalci večino samo v 2 občinah, v eni (Braslovče) enako število z SKS, v vseh ostalih so napredne večine.

Gornjegrajski okraj:

Mozirje-trg: JDS 39 (5), Rud. Pevčeva lista (povečini JDS) 74 (11).
Mozirje-okolica: napredna gospodarska lista 93 (11), SLS 104 (13).
Ljubno: JSDS 163 (16), SLS 85 (8). (Značilno, da je padla ta najhujša trdnjava klerikalizma!).
Kokarje: nestransarska lista 54 (6), soc. demokratska lista, mešana s klerikalci 93 (10).

Luče: SLS-lista brez volitev.
Solčava: SLS-lista brez volitev.
Rečica: napr. gosp. lista 5, SLS 19.
Novaštitfa: SKS 6, SLS 10.
Gornjigrad: skupna gospod. lista (večina JDS) 9, soc. dem. lista 7.
Bočna: kompromisna lista 10, SLS 7, soc. dem. lista 5, gosp. delavska zveza 2.

Brežiški okraj:

Bizeljsko: SKS 19, SLS 2, JSDS 3.
Vel. Obrež: SKS 8, NSS 1, JSDS 1.
Videm: SKS 36 (3), JSDS 71 (5), SLS 114 (8).
Kapele: SKS 76 (10), JSDS 52 (6).
Rigonci: SKS 10.
Brežice: skupna slov. lista 11 (JDS 5, SKS 4, SLS 2), JSDS 5.
Loč: SKS 4, SLS 2, soc. dem. 4.
Mostec: SKS-lista brez volitve (10).
Pleterje: SLS 12, SKS 4.
Sromlje: SKS 69 (7), Sporazumna stranka 78 (9).
Zakot: SKS 168 (11), JSDS 75 (5).

Kozjanski okraj:

Podčetrtek: JDS 6, SLS 4.
Buče: SKS 10, SLS 6.
Kozje: SKS 7, SLS 9.
Podšreda: skupna lista 16 (večina napredna).
Dobje: skupna lista 16 (večina SLS).
Imeno: SKS 63 (9), SLS 46 (7).
Vetrnik: SKS 10.
Drensko rebro: SLS 91 (11), SKS 45 (5).
Koprivnica: SKS-lista brez volitve.
Križe: SKS 2, SLS 14.
Lastnič: SKS 33 (7), JDS 39 (9).
Mrčna sela: SLS-lista brez volitve (16).

Št. Peter pod Sv. gor.: SKS in JDS 70 (5), JSDS 200 (16), neodv. gosp. str. (kler.) 39 (3).

Pilštanj: SKS 39 (7), SLS 50 (9).
Planinska vas: SLS-lista brez volitve (10).
Podsreda: kompr. lista (večina napredna) 16.
Presečno: SLS-lista brez volitve (10).
Prevorje: SKS-lista brez volitve (16).
Sopote: SKS 48 (10), SLS 34 (6).
Vel. Kamen: SLS-lista brez volitve (16).
Virštanj: SKS 14, SLS 2.
Zagorje: SKS-lista brez volitve (16).
Golobinjek: SLS 59 (8), SKS 13 (2).
Sedlarjevo: SKS 48 (8), SLS 8 (2).
Verače: SKS-lista brez volitve (16).
Loke: SKS 26 (4), SLS 33 (6).
Zdole: SKS 36 (7), SLS 48 (9).

Sevniški okraj:

Planina: SKS 7, JDS 2, SLS 1.
Zabukovje: SKS 14, SLS 2.
Gorica: skupna lista 10 (večina SLS).
Rajhenburg: napredna lista 45 (5), SLS 101 (11).
Sevnica: JDS 55 (4), SKS 85 (5), NSS 86 (5), JSDS 76 (5), SLS 80 (5).
Anže: SLS-lista brez volitve (10).
Armeško: SKS 8, JSDS 2.
Razte: SLS-lista brez volitve (10).
Senovo: SLS 9, SKS 7.
Blanca: volitve odložene radi čudnih stvari v klerikalni listi.
Planina: SKS 7, SLS 1, JDS 2.

Konjiški okraj:

Stranice: SKS 34 (6), JSDS 50 (10).
Vitanje: slov. gosp. stranka 27 (5), NSS 25 (5).
Bezina: SLS-lista brez volitve.
Brezen: SLS-lista brez volitve.
Konjice-trg: JDS 73 (6), SLS 113 (10). Vsi socialisti in nemškutarji so glasovali za klerikalno listo.
Konjiška okolica: SKS in JSDS 72 (5), SLS 158 (11).
Sv. Jernej: SKS 6, SLS 10.
Sp. Laže: SKS 7, SLS 9.
Loče: SKS 6, SLS 4, neopredeljeni 4.
Sp. Dolič: SLS-lista brez volitve.
Grušovje: SLS-lista brez volitve.
Kot: SLS-lista brez volitve.
Sv. Kunigunda: SLS-lista brez volitve.

Kozjak: stranka Pantner brez volitve.
Ljubnica: SLS-lista brez volitve.
Pačški vrh: SLS-lista brez volitve.
Paka: SLS-lista brez volitve.
Skomarje: Gospodarska stranka brez volitve.
Tepanje: SLS-lista brez volitve.
Tolsti vrh: Kompr. lista SKS in SLS brez volitve.
Vrhole: SLS-lista brez volitve.
Zbelovo: SLS-lista brez volitve.
Zreče: sporazumna lista (SKS, JDS, JSDS in SLS) brez volitve.
Ziče: lista 130 volilcev (prejšnji klerikalci in ž njimi prejšnji župan niso več na listi) brez volitve.

Občina Brezovica sploh ni vložila kandidatne liste; obč. odbor se razpusti in se postavi gerent.
 Občini Opiotnica in Ugovec ste vložili včeraj 9. tm. Izid še ni znan.

Rogaški okraj:

Slatina - zdravilišče: JDS 45 (6), JSDS 38 (4).
Slatina - okolica: JDS, SKS 67 (7), SLS 81 (9).
Sv. Trojica: SKS 6, SLS 4.
Tekačevo: SKS 6, SLS 4.
Rogatec: Slov. stranka 52 (7), JSDS 63 (9).
Nimno: SKS-lista brez volitve.
Brestovec: SKS-lista brez volitve.
Sv. Katarina: SKS-lista brez volitve.
Plat: nar. kmečka (napredna) brez volitve.
Sv. Mohor: SLS-lista brez volitve.
Rajnkovec: SLS-lista brez volitve.
Sp. Sečovo: SLS-lista brez volitve.
Sv. Florijan: SKS 60 (9), SLS 48 (7).
Sv. Rok: NSS-lista brez volitve.
Kostrivnica: SKS-lista brez volitve.
Žetale: SKS 34 (6), SLS 22 (4), JSDS 36 (6).
Nadole: SLS-lista brez volitve.
Dobrina: SKS-lista brez volitve.
Čermožice: sporazumna lista pod firmo SLS (10).

Kočice: lista prepozno vložena, volitev se ni vršila; občinski odbor se razpusti, postavi se gerent.

Dončka gora: ni bilo volitve, ker se je ena lista izgubila.

Od 19 občin, v katerih so se volitve vršile, so dobili klerikalci večino samo v 6 občinah.

Obrtni vestnik.

Obrtniški sestanek v četrtek 12. maja je v hotelu »pri Kroni«. Začetek ob 8. uri zvečer.

POUČNI IZLET CELJSKE OBRATNO-NADALJEVALNE ŠOLE V FALO, RUŠE IN MARIBOR.

Dne 4. tm. zvečer se je odpravilo 96 izletnikov celjske obratno - nadaljevalne šole (ponajveč stroke elektrikov, kovinarjev in stavbenikov) z učiteljstvom do Maribora. Prenočevali so vsi skupaj v realki kjer jim je mesto pripravilo zelo udobno in brezplačno ležišče. Hvala za to gostoljubnost gre gerentu mesta Maribora g. vlad. tajniku Ivo Poljancu. Naslednjega dne so si izletniki že ob pol 5. uri zjutraj ogledovali mariborsko mesto in odšli potem na koroški kolodvor ter od tam ob pol 6. uri z vlakom do Fale. Tukaj so ogledovali izletniki ogromno elektrarno v dveh skupinah; vodila sta jih obratovodja g. Grieser in njegov namestnik g. Aigner. Kako velikanski je ta aparat s svojimi sedaj delujočimi 45.000 konjskimi silami! Deluje že pet orjaških turbin in 2 bosta še v zidani. In vseh sedem bo pa najbrž zadostovalo za elektrifikacijo naše lepe Slovenije, seveda v prvi vrsti za razsvetljavo. Človeka mora res navdajati ponos, ko ogledujoč danes to svetovno znano elektrarno, ima zavest, da leži ta velepomembna stavba na naših jugoslovenskih tleh. — Iz Fale so mahnil izletniki peš na Selnico in potem z brodom čez Dravo v Ruše. Kako čvrsto je korakal naš obrtniški naraščaj po krasni cesti, pojoč lepe narodne pesmi! V Rušah smo si ogledali starodavno cerkev, ki je po svoji arhitektoniki zanimala zlasti vajence stavbene stroke, po svojih mnogobrojnih starinskih slikah pa prijetno vplivala na vse izletnike. Popoldne smo šli v veleznanično tvornico za dušik. Tukaj sta razkazovala kemika gg. dr. R. Schädinger in Hubert Dubrovsky. — Človek mora resnično le strnjeti, ko ogleduje ta kemična dela, različne poizkuse itd., kar bazira v tem ogromnem obratu na popolni elektrifikaciji.

Ogromni elektrodi razvijajo vročino do 2.000° in karbid priteče iz velikanske peči kot žareče mlekno. In te vročine ni povzročila večdnevna kurjava za najboljšim premogom, marveč falka elektrika, za katero je ruška tvornica za dušik že danes najboljši odjemalec. Razun izdelovanja karbida in dušičnatih gnojil je večinoma pozornost izletnikov najbolj tekoči zrak (ohlajen je na — 180°); cvetice, trava i. dr., pomočene v to vedno se gibajočo tekočino, so zmrznile takoj, in če so se vrgle te oledenele stvari na tla, so se razletele, kot da so iz stekla. Tekoči zrak se proizvaja tukaj kot stranski produkt, ki je za tvornico pravzaprav brez vrednosti, ker se danes ta še ne peča z izdelovanjem eksplozivnih snovi. Po končanem ogledovanju te moderne in dragocene tvornice (celoten inventar se ceni danes do 200 mill. kron) se je vodja izleta, nadučitelj g. Joško Bizjak, iskreno zahvalil obema kemikoma za nad 2-urno razkazovanje tvorniških zanimivosti in celo nekaterih tehniških skrivnosti, katero zahvalo so tukaj kakor tudi na Fali vzbudili izletniki zaključili s hvaložnim živjo-klici. Nato so odšli izletniki na ruški kolodvor in se vrnili mimo Maribora zopet domov v Celje. Da si pridobe obrtni vajenci na takih poučnih izletih ne samo globokejšega znanja v svojih strokah, marveč tudi splošne naobrazbe in vrhunskega vzljubijo tudi kraje izven domačega okoliša ter spoznajo šege in navade drugih ljudi, je pač nepobitno. In z ozirom na te vzgojne momente se pogoste ekskurzije z učenci in učenkami obrt. nadalj. šole ne morejo nikoli dovolj priporočati. Treba bi pa tudi bilo, da bi država podpirala take izlete s primernimi zneski, da bi se mogli poučnih izletov udeležiti ne samo imovitejši vajenci, marveč tudi revni učenci. To bi blažilo njihovo gorje in brisalo polagoma pot, ki vodi v nezadovoljnost in do pohlepa po tujem blagu, v komunizem. — Joško Bizjak, tč. vodja obratno-nadalj. šole.

Ženski vestnik.

GOSPODINJSKI TEČAJ ZA MEŠČANSKE IN DELAVSKE SLOJE V CELJU.

Za gosp. tečaj, katerega priredi »Kolo jugoslovenskih sester« v našem mestu, se kaže vsestransko, živahno zanimanje. Med občinstvom pa vladajo tozad. marsikateri napačni pojmi. So ljudje, ki mislijo, da gre samo za kake večerne kurze ali za zgolj teoretična predavanja o gospodinjstvu. Pojasniti te napačne pojme in seznaniti širše kroge občinstva z organizacijo gosp. tečajev, bodi namen teh vstic. Gospodinjški tečajji nudijo našim dekletom, bodočim materam-gospodinjam, priliko, seznaniti se z mnogovrstnimi panogami gospodinjstva, izvežbati se v vseh gosp. delih v hiši ter poučiti se o vsem znanju, potrebnem za umno gospodinjstvo, skratka pripravljajo jih za poklic matere-gospodinjke. Uvidevajoč veliki pomen gospodinjških tečajev za vse sloje, je sprejelo »Kolo« prirejanje istih v svoj program. Pač bi utegnil kdo oporekati, da desettedenski pouk ne zadostuje v izobrazbo in izvežbanje gospodinje. — Čas je prekratek. Le gosp. šola s celoletnim poukom more bodočo gospodinjo temeljito pripraviti na njen velevažni in teživni poklic. Gotovo je ta ugovor tudi deloma upravičen. Naši desettedenski tečajji so le surogat, a potreben in koristen surogat, dokler nimamo v Sloveniji še starih gosp. šol, in pa tudi za one, katerim primanjkuje časa, prilike in potrebnih sredstev za obiskovanje celoletne gosp. šole. Izkušnja pa uči, da so se ti gosp. tečajji povsod na deželi, kjer jih prireja poverjeništvu za kmetijstvo, zelo dobro obnesli. Dekleta so si v tem kratkem času razmeroma veliko pridobila, kar znajo potem praktično uporabiti v življenju. Vsekakor si pa pridobe podlago in smisel za nadaljno izobrazbo. Splošno pa tudi z velikim veseljem obiskujejo tečaj.

Pouk se začne zjutraj ob 8. uri in traja do 4. popoldne ter se vrši redno vsak dan razun ob nedeljah in praznikih. Ker nudi veliko premembe, je zabaven in kratkočasen. Prva ura od osmih do devetih in 2. uri popoldne od 2. do 4. ure so posvečene teoretičnemu, vse ostale praktičnemu pouku. Od poverjeništvu za kmetijstvo sestavljeni in na gosp. tečajjih za kmetijska dekleta uvedeni učni načrt obsega sledeče predmete:

I. Teoretični pouk:

1. Gosp. spisje; gosp. računstvo; 3. gospodinjstvo z naukom o živilih; 4. živinoreja in mlekarstvo; 5. vrtnarstvo; 6. vzgojeslovje in 7. zdravstvo.

II. Teoretični pouk:

Kuhanje, pranje in likanje, šivanje z risanicim krojev, krpjanje, mašenje itd.

Teoretični pouk o gospodinjstvu podpira praktična gosp. dela. Gospodinjam predvsem potrebni nauk o živilih pouči gojenke o redilnosti hrane, o raznovrstni uporabnosti posameznih živil ter jim podaje osnovne pojme o kemiji živil. Vzgojeslovje, t. j. pouk o negi dojenčkov in o vzgoji sploh, kakor tudi zdravstvo pripravljajo najbolj za poklic matere, dočim se ozira »Gospodinjstvo računstvo« in spisje na potrebe gospodinje kot »kučegazdarice«.

Kmetijski pouk, t. j. živinoreja in mlekarstvo, ki je sicer velevažen za kmetijska dekleta, se bode v tem tečaju z ozirom na potrebe mestnega prebivalstva nadomestil s šivanjem.

Teoretičnega pouka se udeleže vse gojenke skupno, dočim so pri praktičnih delih razdeljene na 2 oddelka, ki vedno menjavata z delom, da pride vsaka učenka pri vsakem delu na vrsto. In sicer: 1. odd. kuha kosilo, 2. odd. opravi vsa druga hišna dela. Kuharice pomivajo po kosilu posodo. Gojenke 2. odd. so razvrstene v gospodinje, ki skrbé za red in snago v učilnici, v kuhinji in v vseh drugih prostorih, ki pripadajo tečaju, pometajo, pospravljajo, snažijo itd., nadalje v perice in likarice in v šivilje, ki krpajo in mašijo šolsko perilo. V soboto popoldne je namesto teor. pouka »sobotno snaženje«. Gojenke poribajo mize in stole, tla v kuhinji in po drugih prostorih, umivajo okna, snažijo svetlo posodo itd. Skratka, pospravljajo temeljito in to brez izjeme: hčerka milijonarja ravno tako kakor skromno dete revnega bajtarja ali prprostega delavca. Gosp. šola ne vzgaja »dam«, temveč zavedne in vestne gospodinjke. Vsaki gospodinjki pa treba, da se zna poprijeti vsakega dela in da sama razume, kar zapoveduje služkinji.

Pouk je popolnoma brezplačen. Go-

jenke plačujejo samo toliko, kar obed, ki so ga skuhale, dejansko stane. Siromašnim učenkam pa bode »Kolo« preskrbelo celo popolnoma ali deloma brezplačno kosilo. Ravno tako bode društvo, ki je prevzelo urejevanje tečaja, preskrbelo potrebne prostore in kurivo, dočim plačuje učne moči deželna vlada, oz. poverjeništvu.

Sprejelo se bode 16 gojenk (kvečjemu 20, a upoštevati je, da je gojenkam samim na škodo, če jih je preveč, ker pridejo manjkrat na vrsto). Gospodinjški pouk pa že zahteva kolikor toliko zrelost in resnobe. Zato naj se oglase samo taka dekleta, katerim je resna volja učiti se in katere imajo sploh razumevanje in zanimanje za stvar. Le potem se bo nadejati izbornih uspehov. Iz istega vzroka naj ne bodo udeleženke tečaja vrnolade, naj bodo vsaj 16 let stare. Tudi gospodinjški tečaj je šola in šola je vedno resna stvar. Dekleta toraj, ki se ga žele udeležiti, naj se tudi zavežejo, da bodo vztrajale od začetka do konca. Vstopiti sredi tečaja ali pa izstopiti pred zaključkom, poverjeništvu ne dovoli ter zahteva, da dotična opraviči svoj izstop z navedenjem tehtnega vzroka. In to tudi po pravici, zakaj one omahljivke ne škodujejo samo ugledu in uspehu tečaja, temveč vzamejo tudi mesto drugim, ki bi se bile morda rade udeležile ter bi bile vestno vztrajale do konca.

Kedaj in kje se bo treba zglasiti, bo dalo »Kolo« pravočasno na znanje.

»Kolo jugoslov. sester v Celju«.

Jugoslovanski gasilec.

GASILSKE OBLETNICE.

Že stari Rimljani so imeli priprave za gašenje nastalega požara. Žal nam nihče ni opisal te priprave in tako vemo samo, da so k požaru na težkih vozičkih vozili vodo v nekakih sodih. Kako so to vodo uporabljali in kako gasili, pa ne vemo. Gotovo niso imeli brizgalnic v tem smislu, kakor jih imamo sedaj; kajti niti srednji vek jih ne pozna, kar bi pa gotovo bilo, ako bi jih imel že stari vek. Ze pred kakimi 200 leti so prišli na to, da se treba ljudi, katerim je poverjena naloga gasiti požare, organizirati in tako so nastale skupine, katere so imenovali »gasilske straže« in katerim so dajala predstojništva občin predpise. Niso bila toraj društva, ampak skupine meščanov, katere je vodil po svoji previdnosti in razumnosti vsakokratni župan, oziroma občinski odbor. Še le v letih okrog 1850 so se prvokrat pojavile skupine, katere so se prostovoljno sestale in prevzele nalogo gašenja. Te skupine so si potem sestavile nekaka pravila, katerih se je moral držati vsakdo, ki je k tej skupini pristopil. Pozneje so dali take predpise oblasti in potrdilo in so nastala društva. Ravno kar popisani razvoj se je izvršil tudi pri našem najstarejšem društvu — pri ljubljanskem.

Ideja prostovoljnega gasilstva je prišla iz Francije in Nemčije. Tam je bilo že v letih okrog 1870 gasilstvo zelo razvito; pri nas pa je v iste čase še le začetek gasilstva. Rajni ljubljčan Franc Doberlet, rojen inozemec, pa vsled svojih zaslug za gasilstvo ob svoji 80-letnici imenovan od ljubljanskega občinskega odbora za mestnega občana, se je v teh letih napotil in prepotoval Nemčijo, Francijo in Belgijo in se po polletni odsotnosti vrnil v Ljubljano in tam leta 1870 organiziral prostovoljno gasilno društvo. Kako veselje je imel »oče Doberlet« — to ime mu je dalo gasilstvo — s svojim otrokom! Podpiral je vsako ustanovitev novega društva in jela so se množiti, kajti ljubljanskemu sledi kmalu (1871) celjsko, laško in društvo v Rogaški Slatini. Vsa ta društva obhajajo letos svojo petdesetletnico. Razume se, da so bila vsa ta društva strogo pod nemškimi povelji in še le prevrat jim je dal, razven celjskemu, slovenski poveljevalni jezik. Od 1871 leta naprej so pa nastajala društva tudi že po deželi. V naši Sav. dolini najdemo že leta 1878 gasilno društvo v Št. Petru, kateri kraj je bil takrat nekako središče Savinjske doline. Žalec je dobil svoje društvo pravzaprav že leta 1880, toda pravila so bila potrjena ozir. so se od vlačte vrnila še le januarja leta 1881, radi tega štejem to leto za ustanovno leto; žalsko društvo obhaja toraj letos svojo štiridesetletnico. To društvo je svajzelo v slovenskem pokretu gasilstva najodličnejše mesto, v tem društvu je stekla zibelj slovenskega gasilstva. Največ zaslug

ima tu naš starejšina, tov. Josip Širca. Res je, da je deset let poprej, že leta 1878 uvedel tov. Mrhar v Dolenjivasi pri Ribnici na Kranjskem slov. poveljevalni jezik, toda samo v svojem in v najbližjih društvih. Žalčani so si upeljali slov. poveljevalni jezik l. 1888., Širca je izdal prvi vežbovnik, val poslovenjenja je prišel v tek in se privajal leta 1899 do Ljubljane. V tem letu se je ljubljansko društvo popolnoma poslovenilo, do takrat pa je delalo pod mešanim nemško - slovenskim poveljem. Sledilo mi je, da ima v tem pogledu žalsko društvo neprecenljive zasluge, in te zasluge je tudi II. redni občni zbor jugoslovenske gasilske zveze »Ljubljana« leta 1920 upošteval in sklenil, da se vrši tretji redni občni zbor zveze o priliki 40-letnice prost. gas. društva v Žalcu. Za Žalec gotovo velika čast, kajti takrat — 10. julija — bode v Žalcu zbran cvet gasilstva, bode zbrano gasilstvo cele Slovenije.

Dr. Bergmann.

Turistika in šport.

Savinjska podružnica »Slov. plan. društva« je imela svoj 28. redni občni zbor v Žalcu pri Hodniku dne 20. aprila 1921. — Občni zbor, katerega se je udeležilo dovoljno število članov, pravih prijateljev naših planin, je obsegal v glavnem poročilo društvenega predsednika g. Frana Kocbeka, ki je razvidno iz »Nove Dobe« z dne 2. maja 1921. Volitve novega odbora je pokazala sledeči rezultat: predsednik Franc Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu; podpredsednik dr. Ernest Kalan, odvetnik v Celju; tajnik Tone Zdošek, učitelj v Gornjemgradu; blagajnik Fran Tiller, sod. svetnik v Celju; odborniki: Fran Roblek, velepos. v Žalcu, Fran Podbrznik, velepos. v Gornjemgradu; Branko Zemljčič, nadučitelj v Rečici. Nadalje se je obnovil žalski odsek podružnice. Občni zbor je sklepal o izboljšanju prometnih sredstev od žel. postaje Rečica ob Paki v Logarsko dolino kot izhodno točko v Savinjske planine. V programu podružnice je istotako izboljšanje gorskih stez in koč v naših planinah.

Dnevna kronika.

Madžarska šteje po nedavno izvršenem ljudskem štetju 7.840.432 duš.

Državna posredovalnica za delo, podružnica Maribor nudi delo najmanj 150 gozdnim delavcem v Bosni pod zelo ugodnimi pogoji. Zglase naj se osebno ali pismeno samo pravi drvarji. Prvi transport odhaja iz Maribora 9. maja, drugi 17. maja tl.

Razširjenje ljudskih šol. Višji šolski svet je v seji 7. tm. sklenil, da se s šolskim letom 1921/22 razširijo: petrazrednica pri Vel. Nedelji v šestrazrednico, petrazrednica z vsoprednicama v Slov. Gradcu v šestrazrednico z eno vzporednico. Deška in dekliška štirirazrednica v Brežicah se preuredi v mešano osemrazrednico.

Narodno gospodarstvo.

Dalmatinska paroplovba. Paroplovna družba Ungaro-Croata javlja, da današnje razmere ne dopuščajo, da bi se prometna služba takoj vzpostavila tako, kakor je bila pred vojno. Vendar bo, uvažujoč potrebe prebivalstva, družba uredila redno plovno službo, kakor hitro bodo dotični kraji evakuirani, tako-le Enkrat na teden voznja Bakar—Senj—Bjograd—Šibenik—Trogir—Kaštel—Split—enkrat na teden Bakar—Kraljevica—Crkvenica—Selbe—Novi—Senj—Baška—Rab—Novalja; enkrat na teden Bakar—Kraljevica—Crkvenica—Selbe—Novi—Senj—Sv. Juraj—Stari grad—Jablanica—Karlobag—Novigrad—Obrovac; dvakrat na teden Bakar—Kraljevica—Omšalj—Malinska—Krk; enkrat na teden kakor glavna proga za Dalmacijo do Kotora: Bakar—Split—Korčula—Zelenika—Kotor.

Razne vesti.

Najmanjši umetnik na svetu. Na Angleškem živi umetnik, ki se lahko ponaša, da je najmlajši na svetu. Piše se Williams Helen, rojen je v Galesu, a ima komaj eno leto in pol. Dve njegovi sliki, narisani v spominsko knjigo, figurirata na izložbi angleškega kraljevskega društva za slikarstvo. Ena predstavlja mačko z

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Pražernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala. 468-19

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po $(4\frac{1}{2}\%)$
štiri in pol od sto
Hranilne vloge: 2.000.000 K.

vrvice okoli vratu, druga petelina na begu.

Orjaška zvezda. Ameriške zvezdarne, ki imajo vsled dobrih dotacij izboren preiskovalni material na razpolago, so preračunale velikost orjaške zvezde v sistemu Orijon. Znani profesor Albert Michelsons v Chicagi je izračunal, da je ta orjaška zvezda tristo krat večja od našega solca. Če bi bila ta zvezda v taki bližini, kakor je sonce, zakrivala bi celo vidno nebo. Prostorni obseg je 27.000.000 krat večji od prostornega obsega solca. Ti obsegi kažejo, kako majhen je pravzaprav naš solčni sistem in kako malo si zamoremo predstavljati velikost drugih svetov.

Zadnja poročila.

Princesinja Jelena v Ljubljani.

Ljubljana 9. maja. Princesinja Jelena, sestra prestolonaslednika Aleksandra, je včeraj popoldne prispela z otroci v Ljubljano. Danes ob 9.30 je nadaljevala pot na Angleško. Pred odhodom je v vlaku sprejela dež. predsednika dr. Baltiča in soprogo ter generala Dokiča, nakar so se ji še v imenu narodnih dam poklonile dr. Tavčarjeva, dr. Ravniharjeva in dr. Žerjavova.

Bolgarski minister v Beogradu.

Beograd 8. maja. Včeraj je dospel bolgarski minister za notranje zadeve Dimitrijevič. Izjavil je napram novinarjem, da ni prišel v politični misli; na povratku iz Varšave, kjer je bil v službenih poslih, je v Innsbrucku prejel brzojavko, naj se takoj vrne na Bolgarsko, ker je mn. predsednik Stambulski obolel.

Položaj v Gornji Šleziji.

Berlin 8. maja. Položaj v uporniškem ozemlju se je zboljšal. Francoske čete skrbe v vsem zasedenem ozemlju za red in mir. Ustaško gibanje ni prešlo na mesta. V vseh važnejših krajih so ostale redne oblasti na mestu. Radi odločnosti in hladnokrvnosti francoskih čet je upati, da bo upor kmalu pri kraju.

Berlin 8. maja. Položaj je v splošnem nespremenjen. Rybnik so Poljaki na podlagi pogajanj izpraznili, ravnotako Kozle. Pri naskoku na Rybnik so imeli Italijani 12 mrtvih in 61 ranjenih.

Berlin 8. maja. Iz večjega dela Gornje Šlezije ni poročil, ker je porušen telefon.

Izjava Lloydja Georga.

London 8. maja. V nekem govoru je izrazil Lloyd George upanje, da bo Nemčija sledila dobrim nasvetom in sprejela naložene ji olajšane pogoje. Ako se Nemčija v smislu versailleske pogodbe razoroži, bo upravičena od zaveznikov zahtevati, naj upliva tudi na Poljsko, da se drži mirovnih pogojev.

Štajerski deželni glavar dr. Rintelen — skoro od komunistov ubit.

Gradec 9. maja. Včeraj bi imel štajerski deželni glavar dr. Rintelen in še neki deželni svetnik govoriti v št. Lovrencu na zborovanju krščanskih socialcev. Komunisti pa so zasedli dvorano. — Nekaj komunist je imel hujskajoč govor, tekom katerega so nahujskani komunisti Rintelena in njegovega spremljevalca vrgli iz prvega nadstropja skozi okno na

cesto. Ker sta se vendar še dvignila, so ju še na cesti zasledovali. Komaj sta ušla z avtomobilom v Gradec s težkimi poškodbami na celem telesu.

Listnica uredništva.

Opozarjamo vsakogar, ki pošlje na naše uredništvo ali upravništvo kako pismo, da znaša poštnina za pisma od 1. maja naprej 2 K. Vsa pisma, ki so pre malo frankirana, bomo zavračali, ker nimamo povoda plačevati poštne kazni. — Dramlje: Zamenjava se prične te dni, zato mislim, da dopis nima več pomena. — Hrastnik-Trbovlje: Storili smo že potrebne korake pri politični oblasti.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Kontoristinja

samostojna moč, koja je večša perfectne slovenske in nemške korespondence, se išče za takoj. Naslov v upravn. 1

Proda se

1-nadstropna hiša, obstoječa iz 7 sob, 2 kuhinj, z vrtom, na lepem prostoru v Krškem ob Savi. Primerna je tudi za gostilno. Naslov v upravi Nove Dobe. 543 2-1

Gospodična

išče meblirano sobo v Celju, z ali brez hrane v hiši. Ponudbe upravn. 3-1

Hiša

z zemljiščem, $\frac{3}{4}$ ure od mesta se proda. Več pove Jos. Videnšek, Narodni dom ali L. Terče, Sp. Hudinja 54, Celje. 2-1

Proda

se po ceni: divan, 2 omari, kredenca, dve mizi; vse iz trdega lesa; garnitura iz trstja za sedeti, stolec za glasovir, koš za perilo, otroška garnitura za sedeti in mizica za cvetlice. Jurčičeva ulica 5, Celje, 2-1 545

Priporoča se cenjenemu občinstvu Celja in okolice

E. Pečnik izdelovanje dežnikov

Celje, Glavni trg št. 15 Celje.
Popravila točno in solidno. 548 2-1

Iščem za takojšnji nastop treznega energičnega dnevnega

čuvaja

oz. vratarja. Oženjeni brez otrok imajo prednost. Ravnotako bivši orožniki. Prosto stanovanje. Ponudbe z navedbo dosedanje službe in referencami na upravništvo lista. 537 2-2

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta 1881.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelave vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kričja strel, zvonikov, popravila istih, naprava strelivočev itd. Izvršitev točna. Cene zmerne. Za izvršena dela se jamči.

Razširjajte „Novo Dobo“!

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Tvrdba

Frece & Plahuta,

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

168 38-6

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega in kolonijalnega blaga. **Kava** vseh vrst, **čokolada**, holandski **kakao**, **čaj**, **riž**, **olje** itd., vse samo novodošlo blago po najnižjih dnevni cenah. P. n. gostilničarjem nudi posebno ugodno trapistovski **sir**, fino ogrsko **salamo** in **kislo vodo**. Oddaja se tudi na knjižice proti mesečnemu odplačilu.

ČEVLJE

Glavni cenik z več tisoč slikami se pošlje !! vsakemu zastoj !!

Klobuke,

žensko in moško konfekcije, moško in žensko perilo, bluze, kravate, namramnice, žepne robce, galanterije, parfumerije, nože, kovčke in razno modno in galanterijsko blago kupite v ogromni izbiri in zaradi velikanskega direktnega nakupa po čudovito nizkih cenah v veletrgovini 25

R. Stermecki, Celje

KOMPAS

špedicijsko podjetje, carinska agentura in informacijska pisarna v Celju, Razlagova ulica števil. 11.

prevzema preselitve, prevoz, zacarinjenje, revizijo tovarnih listov, reklamacije, daje vsakovrstne informacije ter sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

Najtočnejšo in solidno ter kulantno postrežbo zagotavlja podjetnik in lastnik

Dragotin Gobec.

Oglejte si

manufakturno trgovino J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.